

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Møller, 74 16 81 26

Høringsuttalelse til melding om ny 132 kV kraftledning mellom Namsos S - Rørvik og Daltrøa transformatorstasjon

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte melding til uttalelse. Under følger innspill til saken på Statsforvalterens ulike fagområder:

Landbruk

Formålet med denne meldingen er å gjøre kjent at Tensio planlegger en spenningsoppgradering av 132 kV nettet i regionen Ytre Namdal og Rørvik, få innspill til prosjektet og hva som må utredes videre. Tiltaket er mellom ca. 64 og 67,5 km lang og berører både dyrka mark, dyrkbar mark og produktive skogarealer med forskjellig skogbonitet (NIBIO Kilden) og beiteområder. Ny kraftledning vil i stor grad legges parallelt med eksisterende 66 kV-ledning på strekningen.

Vi viser til vår uttalelse til saken datert 6.5.2024 (vedlagt). Vi ser at våre tilbakemeldinger knyttet til dyrka og dyrkbar mark er tilfredsstillende ivaretatt i de tema som skal utredes videre. Vi savner imidlertid følgende tema fra forrige uttalelse – og ber om at disse tas med i utredningen:

- kompensere og avbøtende tiltak for skogbruk og tap av karbonlagring og karbonopptak belyses i videre utredninger
- Ifølge registreringer i NIBIO Kilden er det flere nøkkelbiotoper (også kalt MiS-figurer) langs de foreslåtte linjene. Nøkkelbiotoper er områder i skogen som har særlig stor biologisk verdi, og som skal ivaretas i forbindelse med skogsdrift. Vi ber derfor om at alle tiltakene utredes for MiS-figurer og at disse blir tatt hensyn til.

Reindrift

Tiltaket berører to reinbeitedistrikt (videre benevnt sijte); Åarjel Njaarke sijte og Voengelh Njaarke sijte. Det er primært vinterbeite og flytt- og trekkeier samt oppsamlingsområder som berøres. Spesielt det berørte vinterbeitet i Nærøysund er under press, men vi understreker at vinterbeite er minimumsbeite for begge reinbeitedistriktene.

Som beskrevet under landbruksavdelingens innspill gav vi tilbakemelding til Tensio 6.5. Tensio har i stor grad laget et utredningsprogram som svarer ut det som ble tatt opp av oss.

Vi har følgende konkrete innspill:

- Reindriftskartene har variende presisjonsgrad, spesielt med tanke på flytt- og trekkleier. Det bør derfor presiseres tydeligere at arealbruk i influensområdet skal ... *beskrives basert på reindriftskart og direkte kontakt med sijtene*. Korrekt beskrivelse og forståelse av arealbruken hos utreder gir det beste grunnlag for en god konsekvensutredning.

NVE er klar over at det har vært dialog mellom reinbeitedistriktene, Tensio og Equinor. Dette har bakgrunn i at reindriften ser sammenheng mellom Equinors planlagte elektrifisering av Haltenbanken og behovet for oppgradering av kraftnettet (brev av 12.8.24, vedlagt). Sijtene er bekymret for at tiltakene, og at konsekvensene av disse, ikke sees i sammenheng. Vi er kjent med at det har vært møter mellom partene og at Tensio og Equinors utredere har dialog seg imellom. Vi har derfor forventninger om at sijtenes bekymring blir tatt på alvor.

Konsultasjonsplikten nedfelt i samelovens kap. 4 er NVE godt kjent med. Plikten tilligger ansvarlig myndighet NVE, og kan ikke fastsettes i tiltakshavers utredningsprogram. Det understrekes både i loven og i veilederen at konsultasjoner skal starte så tidlig som mulig. Vi ber derfor NVE vurdere flere konsultasjoner gjennom prosessen, helst også før utredningsprogrammet fastsettes. Vår erfaring er at konsultasjoner ofte først har vært gjennomført mellom høring og endelig vedtak i saken, dvs. sent i prosessen.

Klima og miljø

Det er viktig at alternative trasevalg sendes på høring

Vi forstår det slik at det har vært en silingsprosess av ulike alternative traseer. Det er i valg av trase at de største hensynene til naturmangfold og klimagassutslipp kan tas. Vi mener derfor at hovedtraévalg også bør sendes på høring.

Vi forventer at naturtyper på land kartlegges systematisk langs hele traseen

Det er lagt opp til at naturtyper skal kartlegges bare i områder der det er grunn til å tro at naturmangfoldet er stort. Vi mener dette er en krevende øvelse og at det i mange tilfeller viser seg at områder som er antatt som lite verdifulle, har mange naturtyper av nasjonal verdi. Vi mener derfor at naturtyper på land skal kartlegges langs hele traseen.

I den grad tiltak påvirker sjøområder og områder i ferskvann, så bør også naturtyper i sjø og ferskvann også kartlegges.

Kartlegging av arter

Der tiltaket berører elver og bekker med villaks og eller sjøørret så forventer vi at gyte- og oppvekstområder og funksjonsområder kartlegges.

Hvis det er/eller er mulig forekomst av elvemusling skal dette kartlegges oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet. Elvemusling er sårbar (VU) på rødlista og er også ansvarsart for Norge. Elvemusling tåler dårlig nedslamming, eksponering for metaller, forhøyet næringsinnhold, endret surhetsgrad og endret vannkjemi på grunn av graving og/eller sprenging. Elvemusling er svært sårbar for slik påvirkning gjennom hele året. En egen veileder for flytting av elvemusling ble publisert i januar 2023. Denne veilederen gir klare råd om at elvemusling alltid bør kartlegges ved tiltak i områder som har eller kan ha elvemusling. Kartlegging av elvemusling bør foregå ved lav vannføring, god sikt og vanntemperatur høyere enn 5 grader.

Valg av trase bør ikke legges ved eller nær kjent hubrolokalitet

Kraftledninger og særlig elektroklusjonsfare ved farlige stolpekonstruksjoner er en viktig trusselfaktor for hubro. Faren er primært knyttet til kraftforsyningsstrykturer i 22 kV-linjenettet (distribusjonsnettet), ved stolpekonstruksjoner der det er kort avstand mellom to strømførende ledninger, eller mellom strømførende ledning og en jordet del av et elektrisk anlegg.

Elektroklusjonsproblemet kan reduseres ved å isolere ledninger og traverser, montere piggmatter på traverser, samt montere sittepinne. Alle nye stolpekonstruksjoner bør bygges rovfuglvennlig, og anbefalinger til hvordan dette bør gjøres er bl.a. gitt av Bevanger & Refsnæs (2013) og Lislevand (2004). © Ingar Jostein Øien NOF – Norsk Ornitologisk Forening. Jordkabling er det eneste alternativet for å unngå all kollisjon med kraftledninger, men trasévalg av luftledninger er også svært viktig. Nye kraftledninger bør ikke etableres nær kjente reirhyller for hubro.

Kjente hubrohyller som har vært historisk viktige for arten bør bevares, selv om hubroen ikke er påvist der på en stund. Undersøkelser viser at berghyller som er gunstig plassert kan benyttes av arten i flere tusen år.

Ledning bør derfor ikke gå forbi kjent hubrolokalitet selv om det ikke ble registrert aktivitet der i 2023.

Basert på undersøkelser i Trøndelag så bør det ikke gjøres inngrep nærmere et hubroterritorium enn 5 km.

Konsekvensutredning om klimagassutslipp

Det er viktig at klimagassutslipp konsekvensutredes. Vi gjør oppmerksom på at ved inngrep i og ved myr, så skal utslipp beregnes for hele myrarealet og ikke bare den delen av myra som berøres.

Samfunnssikkerhet

Så vidt vi ser er våre tidligere innspill ivare tatt i forslaget til utredningsprogram. Vi har ingen ytterligere merknader.

Med hilsen

Frode Rabben (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Thomas Møller
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Thomas Møller – 74 16 81 26

Klima og miljø: Beate Sundgård – 73 19 92 61

Landbruk: Aino Holst Oksdøl – 74 16 82 00

Samfunnssikkerhet: Kjersti Dalen Stæhli – 73 19 93 34

Reindrift: Svein Bjørk – 74 13 80 57

Vedlegg

- 1 Uttalelse - Nettforsterkning - ny 132 kV kraftledning mellom Namsos S og Rørvik transformatorstasjoner
- 2 Uttalelse - Nettforsterkning - ny 132 kV kraftledning mellom Namsos S og Rørvik transformatorstasjoner - Voengelh njaarke reinbeitedistrikt

Kopi til:

Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
VM11 Åarjel-Njaarke sijte v/Samuel Petter Anti	Prost Tvetes vei 1	7892	TRONES
Voengelh-Njaarke v/Nils Johan Kappfjell	Bjørhusdalsveien 94	7890	NAMSSKOGAN